

汉景辞典

MIWA-JINGHPO
GA GINSI CHYUM

云南民族出版社

YENNAN AMYU LAUKA LAJANG DAP

汉 景 辞 典

MIWA—JINGHPO
GA GINSI CHYUM

岳相昆 臧庆厦 肖家成 徐悉艰 编著

云 南 民 族 出 版 社

YINNAN AMYU LAIKA LAJANG DAP

责任编辑：金大青 徐桂珍

封面字：武中奇（汉文）

岳 坚（景颇文）

汉 景 辞 典

云南民族出版社出版发行

无锡日报印刷厂印刷

*

开本：787×1092 1/32 印张：32.5 字数：809千字

1981年5月第1版 1981年5月第1次印刷

印数：1—5300

统一书号：M17184·2 国内定价：2.18元

前 言

这部《汉景词典》经过大家共同努力，终于编成出版了。我们希望通过它对发展景颇族的语言文字、文化教育事业，能够起到一些促进作用。

本词典编写过程中得到中央民族学院、中国社会科学院民族研究所有关领导的热情支持，同时得到云南省民族事务委员会、云南民族出版社、云南民族学院、云南人民广播电台、云南省德宏傣族景颇族自治州、《团结报》社等有关单位的支持和协助。傅懋勤、马学良、王均、陈士林等语言学家曾给予许多指导，马学良、陈士林两位先生还具体负责了词典的审查工作。付排前，金大青、岳坚、徐佳珍、彭老大等同志参加了修改工作。《元锡日报》印刷厂的同志为排印这本词典付出了辛勤劳动。我们在此表示衷心的感谢。

由于我们缺乏经验，加上水平有限，缺点错误在所难免，诚恳希望读者批评指正。

编 者

1980年8月20日于北京

GA HPO

Ndai «MIWA JINGHPO GA GINSI CHYUM» gu
yong jom shakut nna lu shapro sai hte maren.
Jinghpo ga hte laili laika, kunghpan hpaj sharin
achyin magam ni rot jat wa ai lam hta akyu jashon lu na
hpe myit mada dat ga ai.

Ndai ga ginsi chyum lajang hkrat wa ai laman hta. Ginjo Amyu Jong hie Junggo Prat Shingra Hpuntang Hpaji Dap na ningbo ni e alom agom rai madi shado lai wa sai hta nga, Yinnan Mungdo Gaba Amyu Magam Rapdo, Yinnan Amyu Laika Lajang Dap, Yinnan Amyu Jong, Yinnan Mung Masha Nsen Shapoi Dap, Yinnan Mungdo Gaba Saphkung Sam Jinghpo Amyu Madu Uphkang Mungdo. «MYIT HKRUM SHI LAIKA» Dap re ai rung dap ni mung garum shado la lai wa sai. Ga hpaji ninghkring Fu Mogyi, Ma Sholeng, Wang Gyin, Chin Silin ni hpaji jo ai hta n-ga, Ma Sholeng hte Chin Silin hpaji usa yan e nan lit la nna mung jep lajang lom yu masai. Jahtum e myitrum Maru No, N-La Hkum, Si Gujin, Marip Brang Mai ni mung bai gram sharai lom yu masai. Bai, «WUSI SHI LAIKA» Htang Dip Rung na myitrum ni mung ndai ga ginsi chyum dip shapro ai lam hta n-gun grai dat lom masai. Yong hpe chyeju grai dum dat ga ai.

Anhte machyim rai n lu ai hte madang no nem ga ai re majo, shut shai ai lam no rong ua re, hkap sharai la lom na hpe myit mada dat ga ai.

ka lajang ai ni

1980.8.20.Begyin.

说 明

TSUN SHADAN

一、编写目的

Ginsi chyum ka ai a hpunda bandung

本词典主要供从事景颇语文翻译、教学、研究的人员使用，还可以作为景颇族学习汉语文、汉族和其他民族学习景颇语文的工具书。

Ndai ginsi chyum go laika gale, sharin achyin, sumru yu re ai ni lang na matu re, bai Jinghpoo amyu ni Miwa ga hte laika sharin, Miwa amyu ni hte gaga amyu ni Jinghpoo ga hte laika sharin rai na matu re.

二、条 目

Ayan malom

1. 本词典所收条目包括字、词、词组、成语等共约两万两千余条。

Ndai ginsi chyum hta laika hkum, ginsi, ginsi hpung, ga majai re ai ni lom ai, Ayan malom yong hpon mun lahkong hkying lahkong jan re.

2. 单字条目和少量多字条目如“蝙蝠”、“襁褓”等，用黑

体字，按汉语拼音字母的次序排列。多字条目按第一个字异同分别放在单字条目下，也按汉语拼音字母的次序排列。音节字母完全相同的，按声调次序排列。

Laika hkum tai ayan malom hte laika hkum lo ai ayan malom “蝙蝠”、“襦袢” zon re ai mayen maga na ni hpe grau chyang ai laika hkum lang nhtom, Miwa laika ganu hpe hkan nna hpriahprai di ka ai re. Laika hkum lo ai ayan malom hpe go, loi mi gaji ai laika hkum lang nna shong na laika hkum bung n bung hpe yu nhtom, laika hkum tai ayan malom lawu e, Miwa laika ganu hpe hkan nna hpriahprai di ka ai re. Laika ganu ma hkra bung hkat ai nsen lamyi hpe nsen tso nem hkan nna ka ai re.

3. 字形相同而读音不同的分立条目，如“重zhòng”和“重chóng”，并在条目下注明互见。

Laika hkrang bung tim, hti ai nsen n bung ai ayan malom hpe gaga ga di ka ai re, ga shadon: “重zhòng” hte “重chóng” bai ayan malom lawu e shada yu shabung hkat na mung no madun ton ai.

4. 繁体字、异体字加圆括号“()”放在单字条目后面。

Laye lo ai laika hkum hte laika hkum langai sha go rai nna shada n bung ai hku ka ai laika hkum hpe shadan shingwan “()” dat nna laika hkum tai ayan malom a hpang e ka ton nga ai.

5. 音义相同而写法不同的多字条目并列，并将不同写法用圆括号“()”括上。如：制服(制伏)。

Nsen hte lachyum yong bung hkat nhtom, laika

hkum n bung nna laika hkum lo ai ayan malom hpe
gapyon ka nhtom, ndim na laika hkum yan hpe shadan
shingwan “ () ” bang ai re. Ga shadon;制服(制
伏)。

三、注音

Nsen Kumla Dat

- 1.各条日都按汉语拼音方案注音，并用方括号[]括上。

Ayan malom yong, Miwa laika ganu hpe hkan
nhtom, nsen kumla dat nna shadan shingwan []
bang ai re.

- 2.多字条目的注音一律连写。

Laika hkum lo ai ayan malom a nsen kumla dat ai
hpe yong matut ka ai re.

- 3.轻声调按汉语拼音方案有关规定标注。

Nsen kya ai nsen tso nem hpe Miwa laika ganu ko
masat dodan ton ai hku hkan nna ka ai re.

四、释义

Lachyum Gale

- 1.释义一般用景颇文的词或词组对照，少数不能对照的加以解释说明。

Lachyum gale ai shaloi, Jinghpo laika ginsi shing
n rai ginsi hpung hte shadon yu ai re, mayen de na n
mai shadon yu ai hpe go tsun shadan dan di ai re.

2. 单字条目独立成词的释义；不独立成词的不释义。

Shi hkrai sha ginsi byin ai laika hkum tai hpe go
gale, shi hkrai sha ginsi n byin ai hpe go n gale ai.

3. 同一条目有一个以上的释义时，意义相同或相近的用分号“；”隔开，意义不同的用数码①②③分开。

Ayan malom langai mi gale dat ai shaloi, lachyum
bung hkat ai, shing n rai lachyum ni hkat ai langai mi
a lahta de rong jang, ga hko garan kumla(;)hte
ginhka kau. bai lachyum n bung hkat jang go rambat
①②③ bang nna ginhka kau di ai re.

4. 某些释义仍不够明确的，酌加注解。注解部分加圆括号
“()”放在释义的前或后。

Lachyum gale yang, lachyum nannan n dan ai hpe
tsun hpaga hpran dan nna, dai tsun hpaga hpran dan
ai do hpe shadan shingwan “ () ” dat nhtom,
l¹achyum gale ai a shong e shing n rai, hpang e bang ai re.

5. 释义根据需要举例。例子紧接释义，用冒号“：”隔开。
条目在举例的汉文部分出现时，用代字号“~”代替。

Lachyum gale ai shaloi, ga shadon bang ra jang,
ga do kumla “ : ” hpe shong bang nna ga shadon
bang ai re. Miwa ga hku na ga shadon ko lang ai ayan
malom hpe ndai malai kumla “ ~ ” bang ai re.

目 录

说明·····	3
音节表·····	7
部首检字表·····	12
词典正文·····	1
景颇文声韵母表·····	908
我国少数民族名称表·····	911
我国各省、自治区、直辖市名称表·····	920
世界各国和地区面积、人口、首都·····	925
我国历史朝代简表·····	956
汉语拼音方案·····	962

MALOM

Tsun Shadan.....	3
Mahku Lamyi Ni.....	7
Laika Hkum Chyen hpe Hkan nna	
Hpaga ai Ni	12
Ga Ginsi Chyum Madung.....	1
Jinghpo Laika Nsen Ganu hte Mahku	
Ganu	908
Anhte Mungdan na N Lo ai Amyu ni a	
Amyu Mying	911
Anhte Mungdan na Mungdo Gaba, Madu	
Uphkang Mungdo Gaba hte Ginjo	
Gon ai Mare ni a Mying.....	920
Mungkan na Mungdan Shagu hte Ginwang	
Ga Shagu a Lamu Ga Man, Masha	
Jahpan, Mungdan Daju Mying.....	925
Anhte Mungdan a Aru Arat Labau.....	956
Miwa Ga Nsen Pong Jahtuk ai Laika...	962

音 节 表

Mahku Lamyi Tam na

A		bje	46	che	84	cuo	121
		bin	47	chen	85	D	
a	1	bing	48	cheng	87		
ai	1	bo	51	chi	92	da	123
an	3	bu	53	chong	96	dai	133
ang	7	C		chou	98	dan	136
ao	7			chu	101	dang	138
B		ca	67	chuai	108	dao	141
		cai	67	chuan	108	de	143
ba	9	can	69	chuang	110	dei	145
bai	12	cang	71	chui	111	den	145
ban	17	cao	72	chun	112	deng	145
bang	22	ce	73	chuo	113	di	147
bao	23	cen	74	ci	114	dian	152
bei	29	ceng	74	cong	116	diao	154
ben	32	cha	74	cou	117	die	156
beng	35	chai	77	cu	117	ding	156
bi	35	chan	77	cuan	119	diu	158
bian	40	chang	79	cui	119	dong	159
biao	44	chao	82	cun	120	dou	162

du	163	gao	209	hou	252	kai	343
duan	166	ge	212	hu	255	kan	347
dui	167	gei	215	hua	258	kang	349
dun	169	gen	215	huai	261	kao	350
duo	170	geng	216	huan	261	ke	351
E		gong	217	huang	264	ken	355
		gou	222	hui	266	keng	355
		gu	223	hun	270	kong	355
e	172	gua	226	huo	272	kou	358
en	173	guai	227	J		ku	360
er	174	guan	228			kua	362
F		guang	230			kuai	363
		gui	231	ji	276	kuan	364
fa	176	gun	233	jia	286	kuang	364
fan	179	guo	233	jian	291	kui	366
fang	182	H		jiang	298	kun	367
fei	186			jiao	301	kuo	367
fen	188			jie	309	L	
feng	193	ha	238	jin	317		
fo	196	hai	238	jing	323		
fou	196	han	240	jiong	329	la	369
fu	196	hang	242	jiu	329	lai	371
G		hao	243	ju	333	lan	372
		he	246	juan	337	lang	373
		hei	249	jue	337	lao	374
ga	203	hen	250	jun	340	le	379
gai	203	heng	250	K		lei	380
gan	205	hong	251			leng	382
gang	208			ka	343		

li	382	meng	434	nin	471	pin	197
lia	388	mi	435	ning	471	ping	499
lian	388	mian	437	niu	471	po	502
liang	391	miao	440	nong	473	pou	504
liao	395	mie	441	nu	475	pu	504
lie	397	min	441	nü	476	—	—
liu	398	ming	444	nuan	477	Q	
ling	400	niu	447	nü	477	qi	507
liu	403	mo	447	nuo	477	qia	515
lo	407	mou	451	O		qian	515
long	407	mu	452			qiang	521
lou	408	N		o	479	qiao	524
lu	409			ou	479	qie	525
lü	411	na	456	P		qin	527
luan	413	nai	457			qing	529
lue	413	nan	458	pa	481	qiong	534
lun	414	nang	461	pai	482	qiu	534
luo	416	nao	461	pan	484	qu	536
M		ne	463	pang	485	quan	538
		nei	463	pao	486	que	540
ma	419	nen	465	pei	488	qun	542
mai	422	neng	465	pen	489	R	
man	423	ni	465	peng	489		
mang	425	nian	467	pi	491	ran	543
mao	426	niang	469	pian	494	rang	543
mei	429	niao	470	piao	496	rao	544
men	432	nie	470	pie	497	re	544

ren	545	shen	581	te	650	xia	725
reng	551	sheng	585	teng	651	xian	729
ri	552	shi	592	ti	652	xiang	735
rong	553	shou	606	tian	655	xiao	740
rou	554	shu	613	tiao	658	xie	746
ru	555	shua	619	tie	660	xin	749
ruan	558	shuai	619	ting	662	xing	754
rui	558	shuan	620	tong	663	xiong	759
run	558	shuang	620	tou	670	xiu	761
ruo	559	shui	621	tu	674	xu	763
S		shun	624	tuan	676	xuan	765
		shuo	625	tui	677	xue	767
		si	626	tun	680	xun	769
sa	560	song	632	tuo	680	Y	
sai	560	sou	633	W			
san	561	su	634	wa	684	ya	771
sang	563	suan	635	wai	685	yan	773
sao	564	sui	636	wan	687	yang	779
se	564	sun	638	wang	691	yao	782
sen	565	suo	639	wci	694	ye	785
seng	565	T		wen	702	yi	788
sha	565		weng	707	yin	805	
shai	567	ta	642	wo	707	ying	809
shan	567	tai	643	wu	708	yo	812
shang	570	tan	644	X		yong	812
shao	576	tang	647	xi	719	you	814
she	577	tao	648			yu	821
shei	581						

yuan	826	zei	839	zhi	862	zi	892
yue	829	zeu	839	zhong	872	zong	898
yun	831	zeng	840	zhou	878	zou	900
Z		zha	841	zhu	879	zu	901
		zhai	841	zhua	884	zuan	903
za	833	zhan	842	zhuai	885	zui	903
zai	834	zhang	845	zhuan	885	zun	904
zan	836	zhao	847	zhuang	887	zuo	904
zang	837	zhe	851	zhui	889		
zao	837	zhen	852	zhun	890		
ze	939	zheng	856	zhuo	890		

部首检字表

Laika Hkum Chyen hpe Hkan nna Tan na

(一) 部首目录

Laika Hkum Chyen a Malom

1. 括号里的号码是部首编号。

Ga shadan kumla gata na nambat go laika hkum
chyen a nambat re.

2. 不加括号的号码是检字表的页码。

Ga shadan kumla n rong ai nambat go laika hkum
hpaga ai laika man re.

一画		(9) 讠(言) 18	(20) 勹 22
(1) 、 15	(10) 二 18	(21) 儿 22	
(2) 一 15	(11) 十 19	(22) 儿 22	
(3) 16	(12) 厂 19	(23) 厶 22	
(4) 丿 16	(13) 匚 19	(24) 又(叉) 22	
(5) 乙	(14) 卜(卜) 19	(25) 乚 23	
(一丿乚) 17	(15) 弓 19	(26) 卩(巳) 23	
二画		(16) 冂 20	(27) 冫(在左) 23
(6) ㄥ 17	(17) 八(ㄨ) 20	(28) 冫(在右) 23	
(7) ㄥ 17	(18) 人(入) 20	(29) 凵 23	
(8) 冫 18	(19) 彳 20	(30) 乃(夕) 23	